

Sygn. akt IV U 669/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 marca 2018 r. w S.

odwołania G. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 17 lipca 2017 r. Nr (...)

w sprawie G. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 669/17 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 17 lipca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.174 ust.1 w zw. z art.7 pkt 5 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił G. S. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury poprzez doliczenie do ustalenia wysokości kapitału początkowego okresu sprawowania opieki nad synem Ł. od 5 sierpnia 1991r. do 1 września 1993r. wskazując, że do obliczenia kapitału początkowego ubezpieczonej przyjęto 3 lata z tytułu sprawowania opieki nad synem Ł. w okresie od 6 sierpnia 1988r. do 4 sierpnia 1991r. Przyjęty okres przypadłał po ukończeniu przez syna Ł. - urodzonego w dniu (...) - 4. roku życia. Zgodnie z art.7 pkt 5 lit. a i b ustawy emerytalnej okresami nieskładkowymi są m.in. okresy urlopu bezpłatnego z powodu opieki nad dzieckiem w wieku do 4 lat – w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz dodatkowo do 3 lat na każde dziecko z tytułu opieki nad dzieckiem, na które ze względu na stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje dodatek pielęgnacyjny. W myśl powyższego uregulowania organ rentowy zaliczył ubezpieczonej do ustalenia kapitału początkowego 3 lata z tytułu opieki sprawowanej nad synem Ł. po ukończeniu przez niego 4. roku życia ,tj. 6 sierpnia 1988r. do 4 sierpnia 1991r. Zaliczenie dalszego okresu ,tj. ponad 3 lata (od 5 sierpnia 1991r. do 1 września 1993r.) przekraczałoby długość przewidzianą w art.7 pkt 5 ustawy.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła G. S. wnosząc o jej zmianę poprzez doliczenie do ustalenia wysokości kapitału początkowego okresu sprawowania opieki nad synem Ł. od 5 sierpnia 1991r. do 1 września 1993r. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że konieczność zapewnienia synowi Ł. osobistej opieki wynikała z bardzo ciężkiej choroby syna.

Dodatkowo podniosła, że w przypadku pozostałych dzieci – E. i J. nie korzystała z urlopów wychowawczych, gdyż dzieci były zdrowe i mogła im zapewnić opiekę innych osób (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wskazując na przepisy prawa oraz uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-4 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 27 marca 2017r. wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniosek G. S. o emeryturę (wniosek k.1 akt emerytalnych). Po rozpoznaniu powyższego wniosku, decyzją z 19 czerwca 2017r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę od 26 marca 2017r. ,tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (decyzja z 19 czerwca 2017r. k.23 akt emerytalnych). Jednocześnie na potrzeby ustalenia wysokości emerytury, w dniu 13 czerwca 2017r. organ rentowy wydał decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego ubezpieczonej, w którym do ustalenia wysokości kapitału przyjął okresy składkowe w wymiarze 10 lat, 7 miesięcy i 24 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 8 lat, 11 miesięcy i 7 dni, z czego z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi 3 lata i 5 miesięcy (decyzja z 13 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego k.43-44 akt o ustalenie kapitału początkowego).

W dniu 4 lipca 2017r. wpłynęło do organu rentowego pismo ubezpieczonej, w którym wyjaśniła, że przedłużony okres sprawowania opieki nad synem Ł. nie był zwykłym urlopem wychowawczym, ale wynikał z konieczności sprawowania osobistej opieki nad synem z powodu stwierdzonej u niego w maju 1987r. ciężkiej choroby neurologicznej. Dlatego wnosi o zaliczenie całego okresu niewykonywania pracy z powodu opieki nad synem do ustalenia wysokości kapitału początkowego i wysokości emerytury (wniosek i oświadczenie ubezpieczonej z datą wpływu do organu rentowego k.25-26 akt emerytalnych). Po rozpoznaniu powyższego wniosku zaskarżoną decyzją z 17 lipca 2017r. organ rentowy odmówił G. S. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury poprzez doliczenie do ustalenia wysokości kapitału początkowego okresu sprawowania opieki nad synem Ł. od 5 sierpnia 1991r. do 1 września 1993r. ,tj. ponad zaliczone 3 lata przypadające w okresie od 6 sierpnia 1988r. do 4 sierpnia 1991r. (zaskarżona decyzja z 17 lipca 2017r. k.27 akt emerytalnych).

Ubezpieczona urodziła troje dzieci. Najstarsze dziecko - córkę E. ubezpieczona urodziła w dniu 1 maja 1976r. (odpis aktu urodzenia córki k.8 akt o ustalenie kapitału początkowego). W chwili urodzenia córki ubezpieczona była studentką. Zgodnie z oświadczeniem ubezpieczonej, opiekę nad córką sprawowała ona od 1 maja 1976r. do 30 września 1976r. ,tj. przez okres 5 miesięcy (oświadczenie ubezpieczonej z 28 czerwca 2016r. k.32 akt o ustalenie kapitału początkowego).

W dniu 8 lipca 1984r. ubezpieczona urodziła syna Ł. S.. W chwili urodzenia syna ubezpieczona pozostawała w zatrudnieniu w (...) Publicznym Zespole (...) w M. (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez SPZOZ w M. z 29 grudnia 2009r. k.10-11 akt o ustalenie kapitału początkowego). Po urodzeniu syna i wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego, ubezpieczona powróciła do pracy i do czasu ukończenia przez syna 4. roku życia nie korzystała z urlopu wychowawczego (okoliczności niesporne). Od 3. roku życia u syna ubezpieczonej Ł. zaczęły występować napady drgawek. W związku z tym pozostawał pod opieką neurologa i był obserwowany w kierunku padaczki (zaświadczenie lekarskie z 18 maja 1988r. k.16 akt o ustalenie kapitału początkowego). Rozwój choroby syna skutkował koniecznością sprawowania nad nim stałej opieki przez ubezpieczoną. W związku ze sprawowaniem takiej opieki, w okresie od 6 sierpnia 1988r. do 1 września 1993r. ubezpieczona nie wykonywała pracy w SPZOZ w M. i przebywała na urlopie bezpłatnym - wychowawczym (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wystawione przez SPZOZ w M. z 29 grudnia 2009r. k.10-11 akt o ustalenie kapitału początkowego, pismo SPZOZ w M. z 5 maja 2017r. i kopie dokumentacji medycznej dot. syna Ł. przedkładane przez ubezpieczoną przy ubieganiu się o urlop bezpłatny k.15 i 18-21 akt emerytalnych). Z uwagi na to, że urlop bezpłatny ubezpieczonej z powodu sprawowania opieki nad synem rozpoczął się w dniu 6 sierpnia 1988r., a zatem po ukończeniu przez syna Ł. 4. roku życia, organ rentowy do ustalenia kapitału początkowego przyjął 3 pierwsze lata tego urlopu ,tj. od 6 sierpnia 1988r. do 4 sierpnia 1991r. odmawiając zaliczenia dalszego okresu ,tj. od 5 sierpnia 1991r. do 1 września 1993r. (vide: zaskarżona decyzja).

W dniu 3 marca 1998r. ubezpieczona urodziła syna J. S. (wpis dot. dzieci z dowodu osobistego k.7 akt o ustalenie kapitału początkowego). Po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego ubezpieczona powróciła do pracy. W związku z urodzeniem syna J. ubezpieczona nie posiada żadnego okresu nieskładkowego.

Łączny przyjęty przez organ rentowy wymiar okresów nieskładkowych związanych ze sprawowaniem przez ubezpieczoną opieki nad dziećmi wynosi 3 lata i 5 miesięcy (decyzja z 13 czerwca 2017r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego k.43-44 akt o ustalenie kapitału początkowego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej G. S. podlegało oddaleniu.

Rozstrzygnięcie sprawy wymagało ustalenia, czy do wymiaru okresów nieskładkowych ubezpieczonej zaliczyć należy okres niewykonywania przez nią pracy (przebywania na bezpłatnym urlopie wychowawczym) z tytułu sprawowania opieki nad synem Ł. S., ponad zaliczony przez organ rentowy wymiar 3 lat, obejmujący okres od 6 sierpnia 1988r. do 4 sierpnia 1991r. Ubezpieczona prezentowała w tym zakresie stanowisko o konieczności zaliczenia do okresów nieskładkowych całego okresu niewykonywania pracy z powodu opieki nad chorym dzieckiem, a zatem również okresu od 5 sierpnia 1991r. do 1 września 1993r. Organ rentowy z kolei stał na stanowisku, że zaliczony 3-letni okres sprawowania opieki nad synem Ł. jest maksymalnym możliwym do zaliczenia okresem, jeśli zważyć, że dotyczy dziecka, które w okresie tegoż urlopu ukończyło 4. rok życia powołując się w tym zakresie na przepis art.7 pkt 5 lit. a i b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że stanowisko organu rentowego jest prawidłowe i w związku z tym brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji zgodnie z roszczeniem ubezpieczonej. Zgodnie z art.7 pkt 5 ustawy emerytalnej okresami nieskładkowymi są przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem:

- a) w wieku do 4 lat – w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie – bez względu na liczbę dzieci do 6 lat,
- b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny – dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko.

W sprawie bezsporne jest, że do chwili ukończenia przez syna Ł. S. 4. roku życia, co nastąpiło w dniu 8 lipca 1988r., ubezpieczona nie korzystała z urlopu wychowawczego i okres do ukończenia przez syna 4. roku życia był okresem, w którym wykonywała pracę, a zatem okres taki nie może być rozpatrywany jako okres nieskładkowy. Z dalszych ustaleń Sądu wynika, że potrzeba zapewnienia Ł. S. stałej opieki ze strony matki zaistniała po w/w dacie - 8 lipca 1988r. i miała związek z rozpoznaniem u niego schorzenia neurologicznego. Z tego też względu ,tj. z uwagi na konieczność zapewnienia synowi stałej opieki, ubezpieczona przebywała na bezpłatnym urlopie wychowawczym od 6 sierpnia 1988r. do 1 września 1993r. W tych okolicznościach wniosek ubezpieczonej o zaliczenie w/w okresu jako okresu nieskładkowego należy rozpatrywać w świetle art.7 pkt 5 lit. b ustawy emerytalnej, który daje podstawę do zaliczenia okresu sprawowania opieki nad dzieckiem dodatkowo – ,tj. po ukończeniu przez dziecko 4. roku życia (której to sytuacji dotyczy regulacja z art.7 pkt 5 lit. a) do okresów nieskładkowych, jeżeli potrzeba takiej opieki wynika – tak jak w okolicznościach niniejszej sprawy - ze stanu zdrowia dziecka, przy czym uregulowanie to ogranicza wymiar tego okresu do 3 lat. Oznacza to, że wniosek ubezpieczonej o zaliczenie do okresów nieskładkowych okresu sprawowania opieki nad synem Ł. po ukończeniu przez niego 4. roku życia mógł być i został przez organ rentowy uwzględniony w wymiarze 3 lat. W dalszym zakresie roszczenie ubezpieczonej nie mogło być uwzględnione. Wskazać przy tym należy, że przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujący, co oznacza, że

Sądowi nie przysługuje swoboda decyzji w zakresie uwzględniania określonych okresów do okresów składkowych lub nieskładkowych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie ubezpieczonej.